

Nanna Lysholt Hansen

Dura Mater

2. november - 25. november 2018

På Nanna Lysholt Hansens soloudstilling i M100 kan man se udvalgte fotografiske værker fra Dura Mater serien. En serie som kompromisløst skildrer et fortløbende samarbejde og dialog i den kunstneriske proces mellem Lysholt Hansen og hendes to-årige datter.

Om udstillingen

Udvalgte værker fra Dura Mater serien præsenteres sammen med kunstnerbogen Dura Mater som indeholder de i alt 418 fotografiske objekter i serien. Udstillingen ledsages af en tekst af kunsthistoriker Pernille Zidore Nygaard. På ferniseringsdagen vil Nanna Lysholt Hansen introducere udstillingen og det kunstneriske felt hun arbejder i.

I projektet Dura Mater (2016-) gennemgår Nanna Lysholt Hansen sit private arkiv af billedmateriale fra sin praksis i 'performance for kamera' fra perioden 2004–2017 og giver udvalgte fotografiske værker, fraserede skud, analoge testtryk og digitale kontaktkopier til sin to-årige datter, som påfører billederne tegn og markeringer med maling, vandfarve, glimmerlim, legeslim og saks. Resultatet er en stor mængde fotografiske objekter hvori dialogen mellem datterens markeringer og moderens krop i fotografiet synes at kæmpe om overtaget. Barnets markeringer skiftevis kærligt kærtegner eller udviser moderens krop i billedet. Dura Mater serien handler om krop og billede som centrum for overlevering af viden gennem generationer. Barnets aktive indblanding i kunstnerens liv og praksis bruges til et konstruktivt samarbejde i den kunstneriske skabelsesproces hvor spørgsmål omkring symbiose, spejling, kontrol, vilje og løsrivelse er under konstant forhandling. I projektet ligger desuden en undersøgelse af fotografiets status i en flydende leg mellem medierne performance-dokumentation, arkiv, fotografi, maleri og objekt.

Nanna Lysholt Hansens værker kan opleves som live performance eller som manifestationer af kunstnerens krop i installationer af medieret materiale og hybride teknologiske former. Kroppen indgår i et direkte forhold til det omgivende arkitektoniske rum, og aspekter af hukommelse, køn, sprog og narrativer sættes på prøve og udfordres i relation til blikket på kroppen over tid.

Fakta

Nanna Lysholt Hansen (f. 1980, Holstebro) er uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i København (MFA 2011) og Kingston University, Faculty of Art, Design and Music i London (BFA 2005).

Hendes værker har været vist på kunstinstitutioner i Danmark, Europa, USA og Kina. Udover soloudstillingen Dura Mater på M100 er hun frem til d.

18. november aktuel på udstillingen REAL ESTATE på Huset for Kunst og Design i Holstebro, og den 7. december vil man på Kunsthall Charlottenborg i København kunne opleve en live performance af Lysholt Hansen.

Søndergade 26, kld. 5000 Odense C

Fernisering fredag den 2. november kl. 17 – 19 / Artist talk kl. 16.30

Åben torsdag kl. 16 – 20 og lørdag – søndag kl. 13 – 16 i udstillingsperioden.

Projektet Dura Mater har modtaget støtte til produktion af værker fra Beckett-fonden og Statens Kunstfond, Projektstøtteudvalg for Billedkunst.

M100 er støttet af Statens Kunstfonds Pulje opstart af nye udstillingsplatforme, Det Obelske Familiefond og Odense Kommunes Kulturpulje 2018.

Følg os på facebook eller tilmeld dig til at modtage vores nyhedsbrev på hjemmesiden.

Meld dig gerne til begivenheden på facebook

<https://www.facebook.com/events/2215997318684290/>

Kontakt M100 Telefon 61861533 Email m100@m100.dk

Hjemmeside www.m100.dk

Omsorg og skødesløshed

Feministiske tænkere og kunstnere har i de senere år anvendt moderen som en teoretisk figur at tænke med og igennem, med det formål at nærme sig en mere omsorgsfuld måde at være i verden på. Det er det moderlige som symbol, snarere end som konkret person, der anvendes som et udgangspunkt der kan hjælpe til at se anderledes på den måde vi som mennesker interagerer med hinanden og verden omkring os.

De omsorgsetiske strømninger er drevet af en stigende økokritisk bevidsthed, og et forsøg på at gøre op med tanken om mennesket som centrum for alt liv. I stedet søges der mod tværartslig omsorg og et mere holistisk verdenssyn, hvor alt opfattes som flydende og sammenhængende. Tendensen er desuden vokset ud af en modstand mod nedvurderingen af det gentagelsesprægede og opretholdende omsorgsarbejde, oftest udført af kvinder, som både i det moderne samfund og i feministisk teori hidtil har været udgrænset og overset.

For Nanna Lysholt Hansen blev moderskabet en udvidelse af hendes kunstneriske praksis og performative undersøgelse af samfundsmæssige normer omkring krop og køn, da hun selv blev mor i 2013.

Udstillingen i M100 er den første officielle visning af værker fra Dura Mater, som i alt omfatter 418 fotografiske objekter. Projektet er dels en rejse gennem kunstnerens karriere og udvikling, og dels et samarbejde med hendes datter, Vasilisa, som har approprieret og bearbejdet sin mors fotografiske arkiv. I projektet indgår et genbrug af billedmateriale og værker fra perioden 2004-2017 som Nanna kalder Performance for kamera. Denne praksis er fundamentet for meget af hendes øvrige kunstneriske arbejde og kan anses som en slags dokumentation af proces, både faglig og personlig, hvor hun bruger kameraet som skitseblok og eneste vidne. Fotografierne bærer vidnesbyrd om en personlig og professionel udvikling over tid, hvor scenariet der omgiver kroppen i billederne viser de forskelligartede rum, som kunstneren har levet og arbejdet i. Nogle fotos er digitale prøvetryk, mens andre er frasorterede analoge skud. Fælles for alle fotografier er at de er taget af Nanna selv, ofte med en tydelig fjernudløser-ledning, der fører hen til kunstnerens nøgne og ansigtsløse krop.

I løbet af 2016-2017 overtog datteren fotografierne og bearbejdede dem som hun ville. Herfra har Nanna udtaget 418 værker som er samlet i kunstnerbogen Dura Mater, der ligger til grund for udstillingen i M100.

Den lille pige lader til at være meget bevidst om, at det er mor der figurerer på billederne, da interessen oftest er rettet mod den velkendte figur. Der er kradset, tegnet, malet og klippet i fotografierne med alle de ting man kunne forvente at finde ved en 2-årigs tegnebord: Med tuscher, farveblyanter, kuglepen, glimmerlim, neglelak, vandfarve, legeslim og saks er fotografierne bearbejdet ekspressivt og somme tider rørende sirligt. Nogle steder bliver den nøgne krop prydet med noget der kunne ligne tøj, eller punkter på kroppen markeres med selvlysende farver. Andre steder dækkes kroppen fuldstændig til med halvgennemsigtig vandfarve.

Mor og barns bidrag står på mange måder i stor kontrast til hinanden: Flere fotografier fremstår grynede, ude af fokus og nogle steder er der anvendt lang lukketid, så kroppen er sløret i en bevægelse. Som et modsvar til denne tidslighed, fungerer datterens spontane klatter og hurtige farveblyant- og penselstrøg, som en slags svævende og hyperskarpe tilstedeværelser forrest i billedet.

Overleveringen af 14 års kunstnerisk arbejde til barnets frie og ukontrollerede vilje, forskubber de gængse kulturelle konventioner, hvor den voksnes arbejde er seriøst, meningsfuldt og ikke

må forstyrres, mens barnets uregelmæssige leg er til besvær. Denne utraditionelle overlevering, der ligger som en iboende gestus i værkerne, punkterer kunstværkets højstatus og måske endda også tanken om kunstneren som enestående skaber, hvis inspiration hentes enten fra oven eller fra det inderste dyb. Ingen skaber alene!

Den aktive inddragelse af 2-3årige Vasilisa som samarbejdspartner i Dura Mater viser mor og datters symbiose, men er også karakteristisk for Nannas tilgang til sine inspirationskilder og hendes vægtning af vidensdeling. Referencerne i hendes tidligere værker er ofte tydeliggjorte og meget forskelligartede, som i det tredelte performanceværk Dear Daughter (2013-). Her reaktualiseres feministiske teoretikere, sømløst sammenflettet med lægevidenskabelige beskrivelser af fødsler og egne kropslige erfaringer, ordlyde og undersøgelser af sprog. Genfortolkningen og genbrug af både andres og eget materiale gør, at alle værker peger frem og tilbage mod hinanden og danner et tæt væv i hvad der kan kaldes en bæredygtig praksis.

Leg med sprog og lyd, spontanitet og lykkelige tilfældigheder anvendes som improvisatoriske greb, der særligt kommer til udtryk i live performanceværkerne. Her bliver det tydeligt hvordan samspillet mellem kunstnerens krop, de arkitektoniske omgivelser og det tilstedeværende publikum er med til at påvirke og skabe handlingen, og der findes således ikke to ens versioner af samme performance. Lignende forskydninger sker i Dura Mater, hvor kroppens serielle bevægelser, sammen med datterens markeringer, synes at afsøge og undersøge både rummets og fotografiets fysiske rammer. Barnets bidrag genfortolker og viderefører morens undersøgelser ved at ændre værkernes status så de ophører med 'bare' at være fotografier. På den måde bliver de fotografiske objekter symbol på en respektfuld overlevering og en dynamisk vidensdeling mellem generationer, hvor der hele tiden bygges på og intet forbliver statisk.

I serien Arachnoid Mater (2017-), som er udarbejdet sideløbende med Dura Mater, har datteren i stedet malet direkte på sin mors krop. For at kunne bevare kropstegningerne har Nanna lavet en slags vådserviets-monotypier, ved at lægge en vådserviet over tegningerne og overføre dem hertil som tryk. Udover at være en fast del af den moderne forælders indkøbsliste, kan vådservietten ses som en reference til hud, krop, nærhed, omsorg og pleje, men den fungerer samtidigt som en påmindelse om den store miljøbelastning det er at få børn mange steder i dag, med et endeløst forbrug og en uoverskuelig produktion af skrald.

Både Arachnoid Mater og Dura Mater refererer til de latinske betegnelser for hjernens hinder. Hvor arachnoid er den spindelvævslignende hjernehinde, betyder dura mater direkte oversat 'sej/hård moder' eller 'hårdt materie/materiale'. Dette lag er det tykkeste og yderste af hjernens hinder, der omgiver hjernen og rygmarven, som tilsammen udgør centralnervesystemet. Blandt disse milliarder af hjerneceller har man for nyligt fundet ud af, at der lages celler fra kvindens graviditeter. Under graviditeten udveksler foster og moder genetisk materiale, og en del af disse såkaldte mikrochimera fra fosteret lever videre i moderkroppen og kan være potentielt hjælpsomme for moderens krop og helbred. Således bliver de fotografiske objekter i Dura Mater og den omsorgsetiske diskurs underbygget af disse nye forskningsmæssige ideer.

Dette synes at give ny betydning til familiens bånd og til opfattelsen af individer – for hvis ens celler lever videre i andre mennesker, kan man så afgrænse sin egen person? Tanken om mor og barn som en slags flydende og symbiotisk organisme er nærværende i Dura Mater.

**Tekst af
Pernille Zidore Nygaard, cand. mag. Kunsthistorie**